

Iława, 29.04.2026 r.

Pan Michał Kamiński
Przewodniczący Komisji Problematyki Społecznej

Edukacja proekologiczna prowadzona w placówkach oświaty poza podstawą programową.

W obliczu narastających problemów środowiskowych, takich jak zmiana klimatu, zanieczyszczenie powietrza, edukacja proekologiczna staje się jednym z ważniejszych elementów kształcenia młodego pokolenia. Choć zagadnienia ekologiczne są obecne w podstawie programowej, coraz większe znaczenie mają działania realizowane poza jej obowiązkowymi ramami. Edukacja proekologiczna prowadzona poza podstawą programową obejmuje wszelkie inicjatywy dodatkowe, które rozwijają świadomość ekologiczną uczniów w sposób praktyczny i angażujący. Jej celem jest nie tylko przekazywanie wiedzy, ale przede wszystkim kształtowanie postaw odpowiedzialności za środowisko.

Iławskie placówki oświatowe aktywnie realizują edukację proekologiczną poza podstawą programową, wykorzystując przede wszystkim projekty edukacyjne, udział w programach ogólnopolskich oraz działania praktyczne angażujące uczniów. Szczególną rolę odgrywa współpraca z instytucjami zewnętrznymi oraz inicjatywy lokalne, które umożliwiają kształtowanie postaw proekologicznych poprzez doświadczenie i bezpośredni kontakt ze środowiskiem. Szkoły i przedszkola podejmują działania o charakterze społecznym i proekologicznym, np. akcje terenowe, aktywności na świeżym powietrzu, czy inicjatywy związane z troską o zwierzęta i środowisko. Takie działania uczą odpowiedzialności i empatii, wzmacniają więź z lokalnym środowiskiem, jak również rozwijają postawy obywatelskie. Ponadto wszystkie jednostki oświatowe biorą udział w akcji „Sprzątanie Świata – Czyste Jeziora i Rzeki, która ma na celu kształtowanie postaw odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego, uświadamianie uczniom skutków zaśmiecania terenów zielonych, wyrabianie nawyku dbania o najbliższe otoczenie, czego skutkiem jest wzrost świadomości ekologicznej uczniów, aktywne zaangażowanie w działania na rzecz środowiska lokalnego, rozwijanie postaw prospołecznych i odpowiedzialności obywatelskiej. Iławskie szkoły i przedszkola

uczestniczą w organizacji zbiórki zużytych baterii oraz elektrośmieci, mających na celu ograniczenie ilości odpadów trafiających do środowiska, jak również ma to wpływ na utrwalenie nawyków proekologicznych wśród uczniów.

Pozostałe działania ekologiczne, prowadzone w jednostkach oświatowych:

Placówka	Akcje/warsztaty	Konkursy/Koła zainteresowań	Projekty/programy/wycieczki	Współpraca z organizacjami, firmami w zakresie ed. ekologicznej, recyklingu
SP1	<p>WARSZTATY:</p> <ol style="list-style-type: none">1)Ochrona czynna motyli-ochrona lokalnej populacji motyli w Iławie,2)Budowa karmników tłuszczowych- dokarmianie ptaków w zimie,3)Żywe lekcje przyrody- Modliszka, wystawa egzotycznych zwierząt,4)Gospodarka odpadami. <p>AKCJE:</p> <ol style="list-style-type: none">1)Sprzątanie świata,2)Obchody Dnia Ziemi,3)Zajęcia kulinarne promujące zdrowe nawyki żywieniowe,4)Drużyna Harcerska Kapibary- sprzątanie okolicy w ramach zbiórek,5)Akcje informacyjne- plakaty.	<p>KONKURSY:</p> <ol style="list-style-type: none">1)Wiedzy przyrodniczo-ekologicznej,2)Robot z surowców wtórnych,3)Techniczno-ekologiczny: Eko Zabawka-drugie życie rzeczy. <p>KOŁA ZAINTERESOWAŃ:</p> <ol style="list-style-type: none">1)Ekologiczno- przyrodnicze- zajęcia rozwijające pasję przyrodniczą u najmłodszych.	<p>PROJEKTY/PROGRAMY:</p> <ol style="list-style-type: none">1)Nordic Resilience Starts At School- adaptacja do zmian klimatu,2)Food Heroes-edukacja w zakresie ograniczenia marnowania żywności,3)Kubusiowi Przyjaciele Natury-kształtujący postawy proekologiczne,4)Program z Pandą WWF- działania na rzecz ochrony planety,5)Szkoła Przyjazna Środowisku- Certyfikat Kuratora Oświaty.	<ol style="list-style-type: none">1)Fundacja Dzika Iława,2) Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich,3)Związek Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego Czyste Środowisko.
SP2	<p>WARSZTATY:</p> <ol style="list-style-type: none">3) Nauka o pszczołach,4) Warsztaty dendrologiczne,5) Wykonywanie świec ekologicznych. <p>AKCJE:</p>	<p>KONKURSY:</p> <ol style="list-style-type: none">1)Postać z bajki lub z filmu, stworzona z recyklingu,2)Z okazji Światowego Dnia Drzewa,	<p>PROJEKTY:</p> <ol style="list-style-type: none">1)Dlaczego nie marnujemy jedzenia,2)Planujemy Zakupy. <p>WYCIECZKI:</p> <ol style="list-style-type: none">1)Zajęcia edukacyjne	<ol style="list-style-type: none">1)Nadleśnictwo Iława,2) Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich.

	<p>1)Segregacja śmieci, 2)Udział w Światowym Dniu Drzewa.</p>	<p>3)Przyrodniczo-ekologiczny.</p>	<p>w siedzibie Parków Krajobrazowych.</p>	
SP3	<p>WARSZTATY:</p> <p>1)Pogadanki, projekcje filmów edukacyjnych, nauka piosenek, 2)Tworzenie plakatów, lapbooków i gazetek promujących postawy proekologiczne, 3)Wykonywanie kartek świątecznych i stroików z materiałów wtórnych i naturalnych, 4)Rozwijanie empatii u dzieci wobec przyrody oraz odpowiedzialności za stan środowiska, 5) zajęcia z leśnikiem i ornitologiem, 6)Zajęcia z wiedzy ekologicznej, prowadzone na świetlicy szkolnej, pokazy mody ekologicznej, tworzenie eko-zabawek z materiałów recyklingowych, itp.</p> <p>AKCJE:</p> <p>1)Segregacja odpadów, 2)Udział w zbiórkach nakrętek, baterii, makulatury, zużytego sprzętu, odzieży, 3)Budowanie domków dla owadów, 4)Obchody z okazji Dnia Ziemi, 5)Witaj Wiosno, 6)Sadzenie drzew miododajnych, 7)Zakładanie i uprawa mini ekosystemów (uprawa roślin),</p>	<p>KONKURSY:</p> <p>1)Wiedzy Przyrodniczo-Ekologicznej, 2)Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych Świetlik, 3)Wykonanie ekologicznego zwierzaka z materiałów wtórnych.</p>	<p>PROJEKTY:</p> <p>1)Upcykling -nadawanie przedmiotom „drugiego życia”, 2)Świetlicowy ogródek, 3)Projekt wymiany międzynarodowej Eko-Most: Ława & Tholen dla Planety (w dniach 25-29.05.2026 r. odbędzie się wyjazd zagraniczny , podczas którego uczestnicy zaprezentują rozwiązania ekologiczne.</p> <p>WYCIECZKI:</p> <p>1)Edukacyjne do Parków Krajobrazowych (Pojezierza Ławskiego i Wzgórz Dylewskich), 2)Do gospodarstw agroturystycznych, lasów oraz na ścieżki dydaktyczne.</p>	<p>1) Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Ławskiego i Wzgórz Dylewskich, 2)Starostwo Powiatowe Ława, 3)Związek Gmin Regionu Ostródzko-Ławskiego Czyste Środowisko.</p>

	8) Promowanie zdrowego i ekologicznego stylu życia.			
SP4	<p>WARSZTATY:</p> <p>1) Pogadanki na godzinach wychowawczych dot. zasad segregacji oraz ochrony środowiska,</p> <p>2) Przygotowanie gazetek ściennych o tematyce ekologicznej.</p> <p>AKCJE:</p> <p>1) Bądź dalekowzroczny,</p> <p>2) Obchody z okazji Dnia Ziemi, Dnia Wody, Dnia bez Samochodu,</p> <p>3) Prowadzenie Eko-kalendarza.</p>	<p>KONKURSY:</p> <p>1) Ogólnopolski: Panda, Pingwin, Świetlik,</p> <p>2) Plastyczny: Zwierzęki-leśne ssaki.</p>	<p>PROJEKTY:</p> <p>1) Zagadnienia ekologiczne, przygotowywane w formie prezentacji multimedialnych, plakatów, scenek oraz opracowań tekstowych.</p> <p>WYCIECZKI:</p> <p>1) Spacer edukacyjny i integracyjny,</p> <p>2) Wyjazd do Leśnej Osady w Starzykowie,</p> <p>3) Udział w wydarzeniach edukacyjnych: Ogólnopolskie Spotkania Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów,</p> <p>4) Warsztaty terenowe: Leśna Banda.</p>	<p>1) Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Ławskiego i Wzgórz Dylewskich,</p> <p>2) Starostwo Powiatowe w Ławie,</p> <p>3) Ławskie Centrum Kultury,</p> <p>4) Agencja MART – Ogólnopolskie Spotkania Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów,</p> <p>5) Schronisko Górskie w Dolinie Pięciu Stawów,</p> <p>6) Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,</p> <p>7) PCK,</p> <p>8) Stowarzyszenie Diabetyków w Ławie.</p>
SP5	<p>AKCJE:</p> <p>1) Dzień Ziemi-propagowanie wśród uczniów recyklingu.</p>	<p>KONKURSY:</p> <p>1) Poznajemy Parki Krajobrazowe - rozwijanie motywacji do poznawania zagadnień ekologicznych.</p> <p>KOŁA ZAINTERESOWAŃ:</p> <p>1) Geograficzne o tematyce ekologicznej - poszerzanie wiedzy o zmianach klimatu i zrównoważonym rozwoju.</p>	<p>PROJEKTY:</p> <p>1) Czysta woda zdrowia dodatk kształtowanie postaw racjonalnego gospodarowania wodą.</p> <p>WYCIECZKI:</p> <p>1) Edukacyjno-przyrodnicze - np. ścieżka edukacyjna nad jeziorem Silm, wyjazd do Centrum Nauki Ekologiczno-Przyrodniczej w Olsztynie.</p>	<p>1) Nadleśnictwo Ława,</p> <p>2) Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Ławskiego i Wzgórz Dylewskich.</p>
PM2	<p>WARSZTATY:</p> <p>1) Owocowe czwartki - przygotowywanie przez dzieci owocowych szaszłyków, sałatek, dekoracji talerzy.</p> <p>AKCJE:</p> <p>1) Sadzenie Drzew Miododajnych,</p>		<p>PROGRAMY:</p> <p>1) Kubusiowi Przyjaciele Natury - Certyfikat,</p> <p>2) Zielona Flaga - Certyfikat.</p>	<p>1) Starostwo Powiatowe Ława.</p>

	<p>2)Zbiórka elektrośmieci, zużytych baterii, opakowań po tuszach i tonerach,</p> <p>3)Uprawa ogródka warzywnego.</p>			
PM3	<p>WARSZTATY:</p> <p>1)Spotkanie z Panią z Nadleśnictwa o tematyce: Las to też nasz dom,</p> <p>2)Działania wprowadzające dzieci i rodziców do wdrażania Diety Planetalnej.</p> <p>AKCJE:</p> <p>1)Sprzątamy dla Polski,</p> <p>2)Ogólnopolski Dzień Drugiego Śniadania,</p> <p>3)Sadzenie drzew miododajnych,</p> <p>4)Obchody Dnia Ziemi,</p> <p>5)Obchody Dni Nietypowych (dzień szpinaku, dzień zdrowej kanapki),</p> <p>6)Założenie ogródka ekologicznego, domków dla pszczołek murarek,</p> <p>7)Wrzosowisko-zorganizowanie przestrzeni w ogrodzie przedszkola do relaksu, wypoczynku, obserwacji natury.</p>	<p>KONKURSY:</p> <p>1)Z gazet do marzeń- papierowa przemiana (wtórne wykorzystanie papieru),</p> <p>2)Wykonanie eko-zabawki z nieużytków.</p> <p>KOŁA ZAINTERESOWAŃ:</p> <p>1)Przyrodnicze,</p> <p>2)Ekologiczne.</p>	<p>PROJEKTY/INNOWACJE:</p> <p>1)Przytul się do drzewa- Certyfikat,</p> <p>2)Czyste powietrze wokół nas,</p> <p>3)Kubusiowi Przyjaciele Natury,</p> <p>4)Śladami kultury i natury, poznaję piękno naszego miasta.</p> <p>WYCIECZKI:</p> <p>1)Udział w przeglądzie teatrzyków ekologicznych.</p>	<p>1)Starostwo Powiatowe Iława,</p> <p>2)Fundacja Sprzątamy dla Polski,</p> <p>3)Strażnicy Lasów pod patronatem Marszałka Woj. Warm.-Mazurskiego,</p> <p>4)Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,</p> <p>5)Nadleśnictwo Iława.</p>
PM4	<p>WARSZTATY:</p> <p>1)Oszczędzanie wody, gaszenie światła.</p> <p>AKCJE:</p> <p>1)Obchody Dnia Dyni,</p> <p>2)Segregacja śmieci,</p> <p>3)Uprawa ogródka warzywnego, nasadzenie kwiatów, uprawa zielonych kącików hodowlanych,</p> <p>4)Dokarmianie ptaków zimą.</p>	<p>KONKURSY:</p> <p>1)Przyroda na terenie przedszkola- konkurs plastyczny.</p>	<p>PROGRAMY:</p> <p>1)Zdrowo upaprani,</p> <p>2)Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci,</p> <p>3)Eko przedszkolaki – to mądre dzieciaki,</p> <p>WYCIECZKI:</p> <p>1)Do gospodarstwa na wykopki, zbiór plonów.</p>	<p>1)Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich.</p>

PM5	<p>WARSZTATY:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Warsztaty pszczelarskie,2) Tworzenie ekologicznych instrumentów muzycznych, ekologicznych toreb. <p>AKCJE:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Prowadzenie eksperymentów przyrodniczych, zakładanie hodowli nowalijek, sadzenie roślin,2) Tworzenie kalendarza pogody,3) Tworzenie kącików przyrodniczych w salach,4) Dokarmianie ptaków zimą,5) Sadzenie drzew miododajnych,6) Zbiórka makulatury,7) Obchody Dnia Drzewa, Dnia Jeża, Dnia Ziemi,8) Akcja pod patronatem Burmistrza Miasta Ławy-Kwietna Łąka,9) Ścieżka sensoryczna na 5.	<p>KONKURSY:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Konkursy: Eko-zabawka,2) Jesienny zielnik.	<p>PROJEKTY/PROGRAMY:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Kubusiowi Przyjaciele Natury,2) Czyste powietrze wokół nas,3) Skąd biorą się produkty ekologiczne,4) Moje miasto bez elektrośmieci,5) Zbieraj baterie i telefony,6) Szlachetnie i zdrowo z małą Iwoną- Certyfikat,7) Przyroda na wyciągnięcie ręki-Certyfikat,8) Ratujmy lasy- Certyfikat,9) Piątka dla Natury- Certyfikat.	<ol style="list-style-type: none">1) Nadleśnictwo Ława,2) Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Ławskiego i Wzgórz Dylewskich,3) Starostwo Powiatowe Ława.
PM6	<p>WARSZTATY:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Ekologiczne z rodzicami,2) Oszczędzanie wody, energii elektrycznej. <p>AKCJE:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Sadzenie drzew miododajnych,2) Zbiórka zużytych baterii,3) Zbiórka kasztanów i żołądki dla zwierząt leśnych,4) Zakładanie ogródków w salach, sadzenie sadzonek na rabaty kwiatowe w ogrodzie przedszkolnym,5) Obchody Dnia Ziemi.	<p>KONKURSY:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Plastyczny z czasopisma „Uroczysko”,2) Quiz ekologiczny – Eko-Memory.	<p>PROJEKTY:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Szkoła Przyjazna Środowisku -Certyfikat,2) Za Pan Brat-mały badacz, wielki odkrywca,3) Mamo, tato, wolę wodę,4) Czysta woda, zdrowia doda,5) Witaj Jesień,6) Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci,7) Eko-przedszkolaki to mądre dzieciaki,8) Zielona Planeta – nasz wspólny dom., <p>WYCIECZKI:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Do gospodarstwa na zbiór	<ol style="list-style-type: none">1) Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Ławskiego i Wzgórz Dylewskich,2) Nadleśnictwo Ława,3) Starostwo Powiatowe Ława,4) Organizacja odzysku S.A. REBA.

ziemniaków, poznawanie
roślin uprawnych dla ludzi
i zwierząt,
2) Wyjazd do Leśnego
Arboretum Warmii i Mazur.

Podsumowując, edukacja proekologiczna realizowana w iławskich placówkach oświatowych poza podstawą programową stanowi niezwykle istotne uzupełnienie formalnego kształcenia. Dzięki różnorodnym inicjatywom, takim jak: projekty, warsztaty, akcje społeczne, czy współpraca z organizacjami, uczniowie mają możliwość zdobywania praktycznej wiedzy oraz kształtowania postaw odpowiedzialności za środowisko. Tego typu działania sprzyjają rozwijaniu świadomości ekologicznej, uczyć krytycznego myślenia i podejmowania świadomych decyzji w codziennym życiu. W związku z tym, warto systematycznie rozwijać i wspierać tego rodzaju inicjatywy w szkołach i przedszkolach, aby skutecznie przygotować młode pokolenie do troski o przyszłość naszej planety.

DYREKTOR
Iławskiego Centrum Usług Wspólnych
Renata Kamińska

BURMISTRZ
MIASTA IŁAWY
Dawid Kopaczewski

Sporz. 29.04.2026
INSPEKTOR
ds. organizacyjnych
Ewelina Czeszejko

Powyższy temat opracowano na podstawie złożonych informacji przez Dyrektorów iławskich szkół podstawowych i przedszkoli miejskich.

